

Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa na Górnym Śląsku

AP Wr., Zbiory biblioteczne

Przewodniczący Komisji Le Rond i jego zastępcy - przedstawiciel Wielkiej Brytanii płk. Herold Franz Passawer Percival i gen. Alberto de Marinis Stendardo di Ricigliano, przedstawiciel Włoch.

AP Wr., Zbiory biblioteczne

KOMISJA MIĘDZYSOJUSZNICZA RZĄDZĄCA I PLEBISCYTOWA NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

ODEZWA DO MIESZKAŃCÓW GÓRNEGO ŚLĄSKA.

W wykonaniu Traktatu zawartego 28 czerwca 1919 w Wersalu między Mocarstwami sprzymierzonymi i stowarzyszonymi z jednej strony, a Niemcami z drugiej strony, zajęcie Górnego Śląska przez wojska sojuszników zostało dokonane.

Od dnia dzisiejszego Komisja Międzysojusznicza Rządząca i Plebiscytowa obejmuje władzę i, w wykonaniu Traktatu Wersalskiego, ujmuje w swoje ręce wszelkie władze, które dotychczas należały do Rządu niemieckiego, do Rządu pruskiego i do Władz prowincjonalnych Śląska.

Z dniem tym, kiedy, w imieniu Mocarstw sprzymierzonych, Komisja Międzysojusznicza Rządząca obejmuje na Górnym Śląsku władzę aż do chwili plebiscytu, za pomocą którego mieszkańcy rozstrzygną sami czy chcą sobie należeć do Polski czy do Niemiec, rozpoczyna się na Górnym Śląsku nowa era — era Sprawiedliwości i Wolności!

Przedstawiciele Francji, Wielkiej Brytanii i Włoch, którzy od dziś stanowią Rząd Górnośląski, urzędnicy tegoż Rządu i wojska sojuszników przybywają do was jako szczerzy przyjaciele ludności Górnośląskiej.

Komisja Międzysojusznicza Rządząca pragnie dobrego kraju i szczęścia wszystkich jego mieszkańców bez żadnej różnicy.

Pierwszym zadaniem Komisji jest utrzymanie porządku i bezpieczeństwa, aby każdy mógł spokojnie oddawać się swoim zajęciom, aby życie ekonomiczne kraju nie było w niebezpieczeństwie przez zmianę Rządu zakłócone i aby później, gdy nadejdzie chwila odpowiednia, ludność Górnośląska mogła się zupełnie swobodnie wypowiedzieć w kwestii swej przynależności politycznej.

W obecnej chwili, każdy musi wziąć się natychmiast i stanowczo do pracy, nie zajmując się przyszłym plebiscytem. Chodzi o bezwzględne naprawienie wszystkich błędów spowodowanych przez wojnę i o przywrócenie dobrobytu ludności i bogactwa krajowi. Dlatego też Komisja Międzysojusznicza Rządząca pragnie przede wszystkim zapewnić mieszkańcom Górnośląskiego spokój i jaknajpełniejszą wolność pracy.

Aby osiągnąć ten cel konieczny, pewne zarządzenia dotyczące życia publicznego i politycznego mogą być z początku niezbędne; ale, skoro tylko cel zostanie osiągnięty, rozporządzenia te będą zniesione i każdy będzie mógł, stosując się do praw, korzystać z zupełnej wolności i z pełni praw obywatelskich.

Komisja Międzysojusznicza będzie się kierowała w rządzeniu krajem tylko względami prawa i sprawiedliwości. Wszyscy mieszkańcy Górnośląskiego bez różnicy ras, wyznania i klasy społecznej mogą być pewni, że Komisja Międzysojusznicza będzie dla wszystkich równie sprawiedliwa i szczerze życzliwa. Poręcza się wszystkim jak najpełniejszą równość wobec prawa.

Komisja Międzysojusznicza Rządząca ma wzajemnie prawo liczyć na poczucie obowiązku i na posłuszeństwo urzędników, na rozsądek i pracowitość ludności i na współdziałanie wszystkich mieszkańców Górnośląskiego, złączonych jedną miłością kraju i jedną ufnością do Rządu Międzysojuszniczego, dla utrzymania porządku i dla utworzenia warunków niezbędnych do wypowiedzenia się spokojnego i rzetelnego woli ludowej.

Komisja Międzysojusznicza Rządząca ma nadzieję, że każdy, zdawszy sobie jasno sprawę z jej zamiarów, spełniać będzie swoje obowiązki, tak jak mu są wskazane.

Jesli życzliwość Komisji Międzysojusznicznej Rządzącej jest zapewniona tym wszystkim, którzy spełniają swoje obowiązki, to natomiast Komisja Międzysojusznicza bezwzględnie będzie sięgała wszystkich sposobów nieporządku, jakiegokolwiek rodzaju bywały ich skądinąd działalność, z tych którzy by zakłócili spokój lub porządek publiczny, nawoływali do walk klasowych, religijnych lub narodowościowych, usiłowali kłuć spiski rewolucyjne, tych którzy by, otwarcie lub potajemnie, podburzali do stawiania władzom oporu, jakoteż tych, którzy by próbowali zakłócić lub sfałszować swobodne wypowiedzenie się woli ludności Górnośląskiej.

Będą również uważane jako przestępstwa i seignie z całą surowością: gwałt i przekupstwo, nadużycie władzy przez urzędy państwowe lub gminne, przymus moralny w celu wpływnięcia na wynik plebiscytu, wywieranie hańb i przez członków duchowieństwa, którzy by nadużywali swej pozycji kapłańskiej nad wiernymi, hańb i przez kierowników przedsiębiorstw przemysłowych lub rolnych, którzy by nadużywali swego stanowiska ekonomicznego dla wywarcia nacisku na swych pracowników.

Sprawiedliwość i Wolność, które Mocarstwa Sprzymierzone przyniosły Górnemu Śląskowi, wymagają od każdego szczerzego poszanowania wolności cudzej. Tego Komisja Międzysojusznicza Rządząca stanowczo przestrzegać będzie.

W Opolu, 11 lutego 1920.

Przewodniczący: Le ROND, Przewodniczący: H. F. P. PERCIVAL, Przewodniczący: A. DE MARINIS.

Źródło: sbc.org.pl

Przedstawicielem Kościoła Katolickiego przy Międzysojusznicznej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej na Górnym Śląsku był Achilles Ratti. Do Polski przybył, jako osobisty wysłannik Benedykta XV, w marcu 1918 r. Polskę opuścił w kwietniu 1921 r. 6 lutego 1922 r. został wybrany papieżem, przyjął imię Piusa XI.

AP Wr., Zbiory biblioteczne

Wiadomości urzędowe.

Przyjęcie oficjalne Jego Ekscelencji Ks. Arcybiskupa Ratti, Wysokiego Komisarza Kościelnego („Alto Commissario Ecclesiastico“) na Górnym Śląsku.

Dnia 10-go czerwca 1920 r. Komisja Rządząca i Plebiscytowa urzędowo przyjęła w pałacu Prezydury Jego Ekscelencji Ks. Achillea Ratti, Arcybiskupa Lepantu, który został do Komisji Rządzącej przez Stolicę Apostolską wysłany w charakterze Wysokiego Komisarza Kościelnego („Alto Commissario Ecclesiastico“) dla Górnego Śląska.

Przedłożony Przewodniczącemu Komisji reskrypt papieski, zawierający nominację, Jego Ekscelencja Ks. Arcybiskup Ratti przemówił w tych słowach:

„Wasze Ekscelencje, Panie Przewodniczący i Panowie Komisarze!

Mam zaszczyt przedłożyć Panom dokument, noszący podpis Jego Eminencji Kardynała Sekretarza Stanu Jego Świątobliwości Papieża Benedykta XV-go, w którym powołano do Wysokiego Komisarza Kościelnego („Alto Commissario Ecclesiastico“) dla obszarów plebiscytowych Górnośląskiego, Prus Wschodnich i Prus Zachodnich, celem coraz to lepszego zabezpieczenia sprawiedliwej i spokojnej swobody głosowania.

Czynię się wysoce zaszczytnym posłannictwem, które, z tak wysokiego miejsca pochodząc, ma cel tak szlachetny i przeznaczona mi na uniżonego współpracownika Panom w tym dziele sprawiedliwości i pokoju, swobody i porządku, któremu Panowie poświęciliście wszystkie swe siły i zdolności znakomite. Świętość, z której wypływa posłannictwo me; pomoc, którą mi zapewnia po bliższa dobroć Panów, ta dobroć, objawiająca się już w życzliwym przyjęciu, zgotowaniem mi przez Panów; współzawodnictwo wszystkich dobrych chęci kraju, do których przeze mnie zwraca się Ojciec wspólny wszystkich katolików; wszystko to przy pomocy Bożej, o którą błagam z głębi serca mego, napełnia mię głęboką i otuchę dodającą ufnością, że, mimo skromności i niedoświadczenia osoby mej, posłannictwo porużone mi przez Ojca Świętego zrodzi niejedną skromną owoc błogosławieństwa i dobra powszechnego, jak to jest moim szczerem życzeniem.“

General Le Rond odpowiedział mu temi słowami:

„Ekscelencjo!

Witając w Opolu Waszą Ekscelencję i dziękując za słowa przez nią wypowiedziane, chciałbym wyrazić, w jaki sposób wdzięczności przyjęli Członkowie Komisji Waszej wiadomość, że Ojciec Święty postanowił powierzyć Ekscelencji stanowisko Wysokiego Komisarza Kościelnego („Alto Commissario Ecclesiastico“) na Górnym Śląsku. Nie wątpię, że działalność Waszej Ekscelencji natchniona uczuciami ojcowskimi Ojca Świętego względem wiernych obszaru plebiscytowego, wywierając wpływ jak najszerzej na dokonanie w zupełnej sprawiedliwości i swobodzie dzieła, nad którym my wszyscy tu wspólnie pracujemy.

Wasza Ekscelencja może być pewna, że zawsze znajdzie u Przewodniczącego i u Członków Komisji Międzysojusznicznej głęboką a szczerą chęć ułatwienia Waszej Ekscelencji wszelkimi środkami możliwymi wypełnienie posłannictwa Swego, by ono przyniesło mogło wszystkie owoce, których się Ojciec Święty po nim spodziewa.“

Uroczystość skończyła się na przedstawieniu audytora nuncjatury, Monsignore Pelleggrinetti'ego, przydanego osobie Wysokiego Komisarza Kościelnego („Alto Commissario Ecclesiastico“), poczem nastąpiło przedstawienie funkcjonariuszy, otaczających Komisarza francuskiego, angielskiego i włoskiego, Jego Ekscelencji Ks. Arcybiskupowi Ratti'emu.

AP Wr., Śląski Konsystorz Ewangelicki, sygn. 2427, s. 148,149